

KRISLAI

Ir čia yra priešų
Susirūpinę Italija
Pilnai nusipelnusi
Darbininkų gyvybės sąskaita
Sveikinkime vilniečius
Nepaprastas leidinys

A. BIMBA

Vyriausybė ir Kongresas reikėtų tik pasveikinti už sumanytą dar prieš rudeni iškiepyti visus amerikiečius prieš piktą, taip vadinamą "kiaulišką flu". Bet komercinėje spaudoje pasigirsta nemaža balsų prieš visą šią programą. Girdi, nėra užtikrinimo, kad tokia epidemija mus užklups ir kad skiepimas mus išgelbės, jeigu ji pasireikš.

Tiesa, nėra šimtprocentinės garantijos, kad tokia nelaimė mus vėl užklups arba kad nuo jos bus galima skiepais išsigelbėti. Bet daug didesnė rizika nieko nedaryti ir rankas susidėjus laukti audros, kuri gali nusinešti šimtus tūkstančių gyvybių.

Tie priešiški balsai turėtų nutilti. Visiems reikia kooperuoti, kad visa programa būtų įvykdyta visu šimtu procentu.

Iš Vakarų Vokietijos sostinės Bonnos pranešama, kad jos socialdemokratai esą labai susirūpinę žiniomis iš Italijos. Tos žinios, kaip žinia, kalba apie labai geras komunistams perspektyvas būsimuosiuose rinkimuose daug laimėti.

Iki šiol V. Vokietijos ponai socialdemokratai savo broliškomis partijoms Portugalijoje ir Ispanijoje gelbėjo moraliskai ir finansiškai neduoti komunistams per įvairius rinkimus sustiprinti savo pozicijų. Dabar, matyt, taip elgsis ir su Italija. Tai jų vanduo ant reakcijos malūno.

Jau nebėra jokia paslaptis, kad ir mūsų Amerikos Centrinės Zvalgybos Agentūra (CIA) taipgi finansiškai padeda ne tik Italijos krikščionims demokratams, bet ir socialistams.

Noris labai karštai pagirti mūsų Aido Chorą už savo pavasarinio rengimo koncerto geg. 16 d. paskyrimą pagerbimui savo ilgametės mokytojos Mildred Stensler. Jinai to yra labai, labai nusipelnusi. Jos neišsamiama energija, pasiaukojimu ir meilė veikia mes visi labai didžiuojamės. Aidičiai laimingi turėti ją savo mokytoja ir vadove.

Tik neseniai kasykloje, dėl stokos apsaugos, žuvo 26 angliakasiai. Dabar štai Mexico Ilankoje nuskendo prekinis aliejų gabenantis laivas ir su juo marių dugne atsėdūrė 13 darbininkų. Irgi, matyt, dėl tos pačios stokos apsaugos.

Tiek anglies, tiek laivų kompanijoms pilnas pirmoje vietoje, o ne darbininkų gyvybė. Kam jos stengsis panaudoti visas technines ir mokslines priemones bei atradimus jų sveikatai ir gyvybei apsaugoti? Tokia apsauga kaštuoja dolerį...

Jau čia pat chicagiečių laikraščio "Vilnis" dalininkų suvažiavimas. Įvyks gegužės 2 dieną. Vilniečiai labai gražiai pasveikino mūsų laikraščio su-

Sustreikavo 70,000 gumos pramonės darbininkų

Cleveland, Ohio. — Derybos dėl naujo kontrakto tarp keturių didžiųjų gumos pramonės korporacijų ir Jungtinės Gumos Darbininkų Unijos pakriko ir trečiadienį, bal. 21 d., 70 tūkstančių darbininkų paskelbė streiką.

Streikas paskelbtas šioms korporacijoms: Firestone, Goodrich, Goodyear ir Uniroyal.

Unijos prezidentas Peter Bommarito sako: Kompanijų pasiūlymai unijai nepriimtini, skirtumai tarp pasiūlymų ir darbininkų reikalavimų labai dideli, streikas gali gana ilgai užsitęsti.

Dabartinė vidutinė gumos darbininkų alga yra \$5.50 už darbo valandą. Unija reikalauja, kad vidutinė alga būtų tuojau pakelta \$1.65 per valandą. Kompanijos sutinka pridėti tik \$1.05.

Gumos darbininkai yra gerai organizuoti. Nemanoma, kad kompanijos bandys fabrikuose operuoti skebų pagalba.

Degalo (gazelino) perviršis išliejamas į okeanus

Washingtonas. — Šiomis dienomis iškelta aikštėn dar viena beprotybė. Skundžiamas, kad trūksta kuro, trūksta energijos. Mes esame raginami taupyti aliejų, gazoliną ir kitokį kurą. Tuo tarpu sužinome, kad šios šalies laivynas turi daugiau kuro negu reikia ir kad jo perviršius suverčia į vandenį.

Paaiški, kad per paskutinius dvejus metus laivynas į jūras suliejo daugiau kaip 13,000,000 galonų geriausio gazolino!

Ir tai nėra kieno nors išgalvotas laivynui ir vyriausybei kaltinimas. Šį faktą viešai paskelbė General Accounting Office savo raporte praeitų metų gruodžio mėnesį.

važiavimą. Mes laisviečiai irgi laikykimės šios gražios daugmetinės tradicijos. Mes irgi pasveikinkime vilniečius su parama jų laikraščiu.

Tarp daugiau kaip tuzino šiomis dienomis gautų Lietuvoje išleistų knygų, viena jų, pavadinata "Salmas ir Pienė", mano akį patraukė savo nepaprastai gražiu apvalkalu. Tai rinkinys net 53 lietuvių poetų eilėraščių, sukurtų per Antrąjį pasaulinį karą bei apie karą. Tokio poezijos leidinio dar nebuvome turėję!

Rinkinį paruošė R. Umbrasaitė, o jam trumputį įvadėlį parašė poetas Vacys Reimeris.

Leidinio reikšmę ir prasmę poetas apibūdina pora sakinių. Jis sako: "Salmo ir Pienės įvaizdis — ne tik karo ir taikos, gyvybės ir mirties, bet ir kovos dėl gyvenimo motyvas. Kovos vakarykštės, palikusios karių šlovės obeliskus, fašizmo aukų relikvijas, motinų skausmo gėla, ir kovos šiandieninės, nuolat primenančios humaniškąją taikos, progreso dvikovą su beprotiškoms naujo karo kurstytojų užmačiomis, kovos, uždedančios didžiulę atsakomybę žmogui ir poezijai".

Ir Graikija gaus iš Amerikos gerai apmokėti

Washingtonas. — Neseniai padaryta sutartis su Turkija dėl joje amerikinių militariųjų bazių palaikymo. Už teise bazes operuoti Turkijai bus sumokėta daugiau kaip bilijonas dolerių.

Bet net keturias dideles militarines bazes Jungtinės Valstijos operuoja ir Graikijoje. Ir su ja jau esą principe susitarta. Už teise toliau palaikyti Graikijoje bazes, pažadėta jai paaukoti \$700,000,000!

Roma. — Italijos socialistai reikalauja, kad naujo parlamento rinkimai būtų vykdomi šiemet birželio mėnesį. Tuo tarpu krikščionių demokratų vyriausybė norėtų rinkimus atidėti. Dabar rinkimų krikščionys demokratai bijo, nes jie numato, kad juose daug laimėtų kairiosios jėgos, ypač komunistai.

New Delhi. — Po 15 metų pertraukos, Indijos valdžia nutarė atnaujinti diplomatinės ryšius su Kinija. Jau siunčia ambasadorių į Pekiną.

Reikia 30,000 parašų

Beth Edelman

Philadelphia, Pa. — Pennsylvania valstijos Komunistų Partijos organizacija yra pirmąjį kartą uždėti prezidentinius kandidatus Gus Hall ir Jarvis Tyner ant balotų. Bet reikia 30,000 piliečių parašų. Dabar eina įtemptas parašų rinkimas. Jam vadovauja veikėja Beth Edelman.

Reikalus algų pakėlimo

Charlotte, N. C. — Amerikos Tekstilės Darbininkų Unija nutarė pietinėse valstijose, kur darbininkai gauna mažiausias algas, reikalauti tekstiliečiams pakelti algas 8 procentais. Jeigu samdytojai atsisakys reikalavimą patenkinti, unija veikiausiai paskelbs streiką.

Kam ten Amerikos laivynas?

Lebano patriotai paskelbė įspėjimą, kad Jungtinių Valstijų Seštojo laivyno kariu laivų pasirodymas Lebano vandenynė yra labai pavojingas. Jau surinkta virš 5,000. Bet viso reikia 15,000. Ar pavyks tiek surinkti? Nežinia. Kandidatai yra Gus Hall ir Jarvis Tyner.

Nuotraukoje: Kairėje Čekoslovakijos Komunistų Partijos sekretorius Vasil Bilak, viduryje Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos broliškas delegatas Andrei Krikenko ir dešinėje Čekoslovakijos vadas Gustav Husak.

Dideli socializmo laimėjimai Čekoslovakijos respublikoje

Praha. — Prieš keletą dienų įvyko Čekoslovakijos Komunistų Partijos 15-asis kongresas. Jame dalyvavo 1,200 delegatų. Net 83 užsieninės komunistų partijos į kongresą atsiuntė savo broliškus delegatus.

Kongresui ataskaitinį platų ir entuziastišką pranešimą pateikė partijos vadas Gustav Husak. Jis nurodė, kad per ataskaitinį laikotarpį šalies ekonominis potencialas pakilo visu trečdaliu, kad maisto sunaudojimas padidėjo 23 procentais, kad vartojamų produktų gamyba pakilo 37 proc., kad šalyje pastatyta 614,000 apartamentinių butų — tai 114,000 daugiau, negu buvo planuota!

Atėitis taip pat labai šviesi ir daug žadanti. Pranešėjas

sakė, kad per ateinančių laikotarpį tarp 1976 ir 1980 metų šalies gyventojų gerovės lygis dar pakils apie 25 procentais.

Husak taipgi entuziastiškai kalbėjo apie didelį pagerėjimą tautinių santykių šalyje, žymiai sumažėjo nesuipratimai tarp čekų ir slovakų. Jis sakė, kad Čekoslovakijos santykiai su kitomis socialistinėmis šalimis yra geri. "Čekoslovakija", jis pareiškė, "darys viską, kas galima, kad pasaulyje gyvuotų taika".

Jis sakė, kad Čekoslovakijos Komunistų Partija toliau gilins ir vystys santykius su broliškomis komunistų ir darbininkų partijomis, ypatingai bus toliau stiprinamas draugiškumas su Tarybų Sąjunga.

Džiugi žinia literatūros draugijos nariams

Savaistraštyje "Gimtas kraštas" balandžio 15 dienos laidoje skaitome:

Jubiliejinis LLD leidinys
Pereitais metais viena seniausių kultūrinių išiešvųjų organizacijų — Amerikos lietuvių darbininkų literatūros draugija paminėjo savo gyvavimo 60-metį. Ta proga buvo paruoštas jubiliejinis leidinys "Seši dešimtmečiai pažangos keliu". Draugijai prašant, jis išspausdintas Lietuvoje ir netrukus pasieks savo skaitytojų užsienyje.

Nemažos apimties knygoje pateikta daug informacinės medžiagos apie draugijos susikūrimą, apie jos veiklą atskirais dešimtmečiais. Spausdinami tų laikotarpių veikėjų prisiminimai, jų knygų, straipsnių ištraukos, eilėraščiai, dokumentai, įvairios nuotraukos.

Nemaža vietos knygoje skiriama atskirų, ypač veiklesnių LLD kuopų veiklai, aktyviausiems jų nariams. Spausdinama daug archyvinų nuotraukų. Pateikdami jas visuotiniam LLD narių dėmesui,

Birmingham, Alabama. — Labai sėkmingai eina rinkimas parašų peticijos už komunistų kandidatus ir prezidentus ir viceprezidentus. Jau surinkta virš 5,000. Bet viso reikia 15,000. Ar pavyks tiek surinkti? Nežinia. Kandidatai yra Gus Hall ir Jarvis Tyner.

JAV sekretorius Kissingeris leidžiasi į Afriką, bet koks jo kelionės tikslas?

Washingtonas. — Šios savaitės pabaigoje valstybės sekretorius Henry Kissinger išvyksta į Afriką. Ten praleis 15 dienų ir aplankys Kenją, Tanzaniją, Zambiją, Zairę, Ghaną, Liberiją ir Senegalį. Ten, žinoma, šios šalies vyriausybės vardu jis tarsis su tų kraštų vadovybėmis.

Bet šių vizitų ir pasitarimų tikslas neskelbiamas. Tik tiek žinoma, kad šią Kissingerio kelionę iššaukė įvykiai Angoloje. Matyt, kad šios greitai sugalvotos kelionės tikslas yra užbėgti už akių panašioms įvykiams kituose Afrikos kraštuose. Aišku, kad jiems bus siūloma ekonominė ir militarinė pagalba tikslu juose sustiprinti reakcines jėgas. Panašios pastangos Angoloje nepavyko. Ar geriau seksis suminėtuose kraštuose? Pamatysime.

Sako, gamyba labai žymiai atkuto

Washingtonas. — Vėl turime iš vyriausybės pusės smarkius padarinius apie šalies ekonominių reikalų pagerėjimą. Šį kartą prabilo Prekybos Departamentas. Jis praneša, kad šios šalies gamyba per šiuo metų pirmuosius tris mėnesius padidėjo net 7.5 procento. Taip pat pranešime sakoma, kad sulietėjo per tą patį laikotarpį ir infliacijos kilimas smarkiai, būtent: tepadidėjo 3.7 procento.

Washingtonas. — Pranešta, kad vėl pakeliama pašto patarnavimo kaina tam tikriems siuntiniams bei laiškam. Pav., "special delivery" pakils nuo 60 centų iki 80 centų, taip pat su registruotais laiškais.

West Point. — Iškilo aikštėn, kad daugiau kaip 100 Militarinės Akademijos studentų sukta, apgavimai gavo diplomus. Teisingai elgdami, jie nebūtų išlaikę kvotimų. Jie bus baudžiami.

New York. — Miesto majoras Beame, sakoma, įvairiose miesto dalyse planuoja uždaryti kai kurias policijos stotis. Tai reikalaujamas lėšų taupymas. Bet kaip tas atsiliaps į piliečių apsaugą nuo kriminalistų prieš šį valdžios ėjimą. Tuose rajonuose gyvenytojai žada protestuoti.

LIETUVA NETEKO ŽYMIOS MOKSLININKĖS

Kaunas. — Tarybų Lietuvos medikų šeima patyrė skaudų nuostolį — pačiame kūrybinių jėgų žydėjime balandžio 10 d. mirė talentinga mokslininkė ir pedagogė, plačios erudicijos gydytoja, Kauno Medicinos instituto patologinės anatomijos katedros vedėja, TSKP narė nuo 1957 m., medicinos mokslų daktarė, profesorė Jūratė Jankevičiūtė. J. Jankevičiūtė gimė 1925 m. spalio mėn. 25 d. Kupiškio rajono Šilaiškio km., valstiečių šeimoje. 1949 m. su pagyrimu baigė Kauno Val-

Henry Kissinger

Sako Kissingeris klaidingai aiškina

Hanoi. — Siaurinio Vietnamo spauda kaltina Jungtinių Valstijų valstybės sekretorių Kissingerį, kad jis misinterpretuoja (klaidingai aiškina) santykius tarp abiejų šalių. Mat, sekretorius yra pasakęs, kad santykiai su S. Vietnamu taisosi, gerėja.

Vietnamas spauda sako, kad jokių santykių pagerėjimo nėra ir negalės būti, kol Amerikos valdžia nepildys savo pažadėjimo padaryti, 1973 metais pasirašant taikos sutartį. O pažadėjimas buvo suteikti S. Vietnamui skubią pagalbą padėti šalį atstatyti. Juk Amerika bombardavimais šalį sugriovė.

Iki šiol, spauda nurodo, kad Washingtonas nėra suteikęs pagalbos nė už vieną dolerį.

Tuo tarpu JAV vyriausybė griežtai paneigia S. Vietnamo tvirtinimą, kad iš Amerikos pusės toks pažadėjimas pagalbos buvo padarytas.

Arabų nerimas ir protestai nervina Izraelį

Tel Aviv. — I vakarus už Jordano upės Izraelio okupuotame rajone gyvena 670,000 arabų. Be to, pačiame Izraelyje yra apie 500,000 arabų, Izraelio piliečių. Dabar anie ir šie arabai pradėjo vienyti ir protestuoti prieš skriaudas. Susidarė didelis judėjimas.

Arabų protestus izraeliečiai malšina jėga. Prieš kelias dienas viename tokių protestų mitingų izraeliečiai kareiviai nušovė 6 metų arabą berniuką. Tas tik dar daugiau arabus supykė ir suvienijo.

Izraelio vyriausybė nervinasi, ir, sakoma, ruošiasi dar daugiau militarinių jėgų panaudoti prieš arabus. Padėtis labai rimta.

stybinio universiteto medicinos fakulteta.

Beveik visiškai paskutiniųjų gyvenimo metų mokslininkė J. Jankevičiūtės veikla koncentravosi apie išeminės širdies ligos ir aterosklerozės morfologijos bei epide-miologijos klausimus.

J. Jankevičiūtė yra paskelbusi spaudoje daugiau kaip 70 mokslinių darbų. Iš patologinės anatomijos vadovėlio ir praktikumo, kurių iniciatorė, pagrindinė bendraautore ji buvo, mokosi ne tik studentai, bet ir respublikos gydytojai.

Kaltinamas korupcijoje

Gub. Arch. A. More Jr.

Charleston, W. Va. — West Virginijos gubernatoriui atsidūrė federaliniame teisme. Jis kaltinamas emime kyšių už tam tikrus "patarnavimus".

Mr. Brown buvo išrinktas gubernatoriumi 1971 metais. Jis dar tik 53 metų amžiaus. Republikonas.

Įdomu, kad ir jo pirmtakūnas gub. Barron už emimą kyšių buvo nubaustas kėlėjimu.

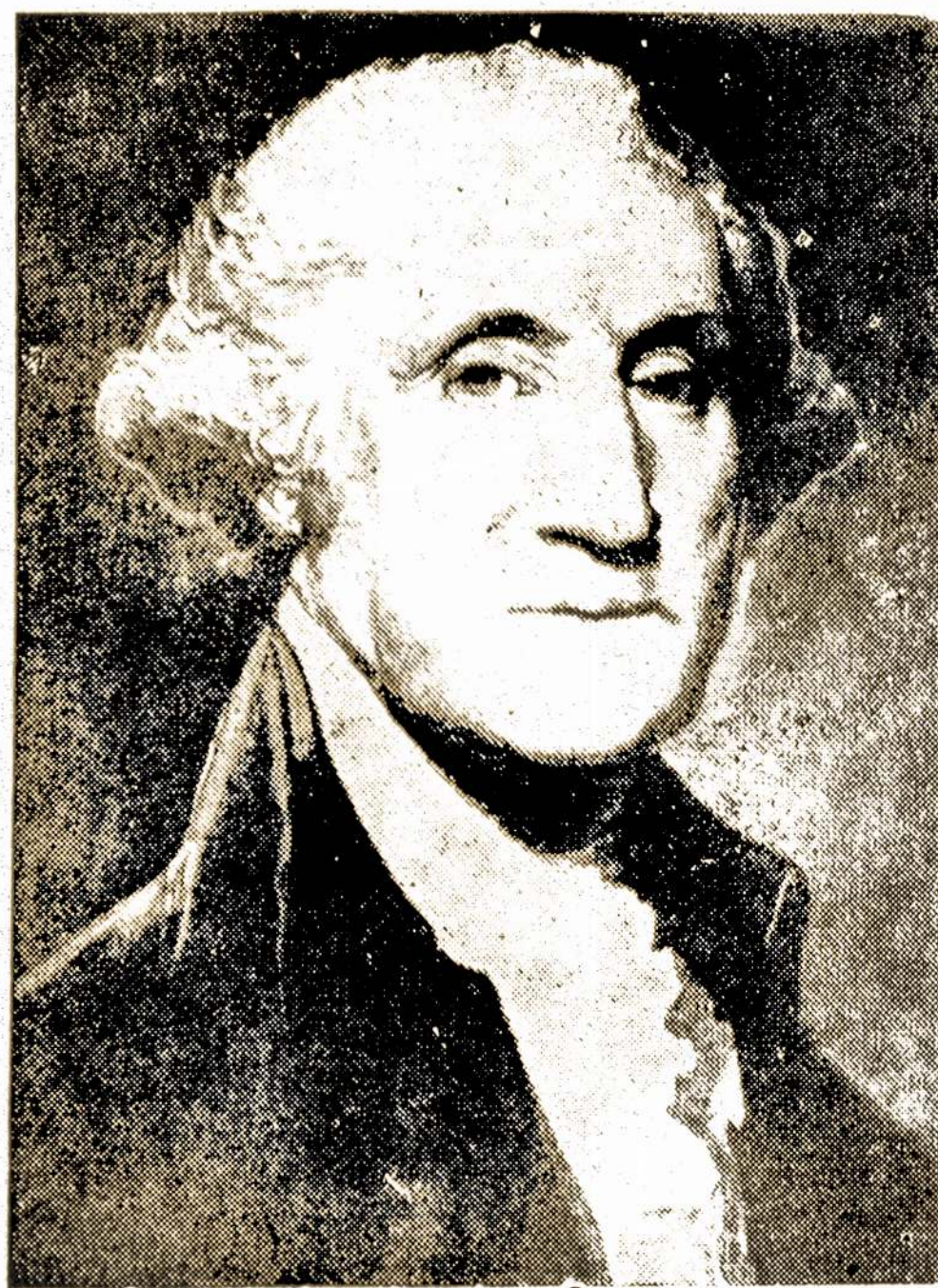

JURGIS WASHINGTON

V. ANDRULIS

Du patys žymiausi vadai, suvaidinę pačias svarbiausias roles Amerikos kovoje už pasiliosavimą nuo Didžiosios Britanijos, buvo Jurgis Washingtonas ir Tomas Jeffersonas. Jų roles galima apibūdinti sekamai: Jeffersonas—idėjinis vadas—smegenys. Washingtonas—karinis vadas—jėga.

Man teko maloni pareiga šioje knygoje aprašyti Jurgį Washingtoną—apibūdinti, kaip trumpiausia galima, jo darbus, jo neapsakomai svarbų vaidmenį Amerikos Revoliucijoje, Amerikos kolonijų kovoje už nepriklausomybę. Jurgis Washingtonas gimė 1732 metų vasario 22 dieną Bridges Creek, Virginia, iš tėvų Augustino ir Marės Washingtonų. Jo motina Marė Ball buvo jau antra Augustino Washingtono žmona. Jurgio Washingtono protėvis Jonas Washingtonas atvyko iš Anglijos 1657 metais ir apsigyveno Virginijoje. Jurgis neteko tėvo vos sulaukęs 10 metų amžiaus.

Apie Jurgio Washingtono jaunystę davinių tėra nedaug. Kiek yra žinių, jis mokykloje mokėsi tikrai pradinio mokslo, o toliau jau turėjo pasitenkinti taip vadinama "gyvenimo mokykla." Tačiau Jurgio pusbrolis Laurynas buvo pasiūstas Anglijon mokintis ir įsigijo aukštesnio mokslo. Paskui, aišku, kai ką jis perdavė Jurgiui.

Tėvų turta paveldėjo Laurynas. Jurgiui teko tik maža dalis. Bet kai Laurynas mirė nuo džiovos 1752 metais, tai Jurgį paliko globėjū savo dukters ir turto. Deja, Jurgis neturėjo daug laiko rūpintis namais. Būdamas didelės energijos ir akcijos žmogus, jis tuojuo įsitraukė veiksmų sukūrin jau smarkiai įsibangojusio kolonijų gyvenimo.

Iš savo pusbrolio Jurgis buvo pramokęs militarinio muštro ir įgijęs abelnai karinio žinojimo. Taipgi dėl kitų teigiamų ypatybių ir gabumų, jis 1752 m. buvo paskirtas Virginijos milicijos generolu-adjutantu. O 1753 metais, francūzų-indijonų armijai einant į Ohio ir dalį Pensilvanijos, Washingtono komandoje buvo pasiūsta neskaityta ekspedicija pastoti kelią. Susirėmimo ties Great Meadows Washingtono armija laimėjo. Bet kitam mūšyje, prie Fort Necessity, ji buvo sumušta.

Sugrįžęs iš tos ekspedicijos Washingtonas valdžiai patarė statyti fortus tarpe dviejų upių, kur dabar yra Pittsburghas.

Greitu laiku Washingtonui prisiėjo susidurti su nepakenčiamu Britanijos karinės komandos atsinešimu linkui kolonijų. Mat, jos buvo patvarkyta, kad žemesnės rangos Britanijos karininkas yra aukštesnis už aukštesnės rangos kolonijų karininką. Be to, gub. Robert Dinwiddie saualšikumas ir nesiskaitymas su kolonistų karių gerove išvedė Washingtoną iš kaitrybės. 1754 metų lapkričio 15 dieną jis rezignavo iš Virginijos regimento komandos.

Bet tuo tarpu į Ameriką pribuvo britų generolas Edward Braddock, karaliaus valdžios atsiūstas vesti karą prieš francūzus. 1755 metų kovo 14 dieną Washingtonas gavo pakvietimą nuo Braddocko vėl stoti armijon. Pakvietimą Washingtonas priėmė. Gegužės 10 dieną miestelyje Frederick, Maryland, susitiko su gen. Braddocku ir tapo paskirtas jo pagalbininku.

Washingtonas vėl sutiko vykti su militarine ekspedicija Pensilvanijon prieš francūzus-indijonus. Sakoma, dėka to, kad britų armijos komandantas nepaisė Washingtono ir jo karininkų patarimų, ta ekspedicija labai nepavyko. Veik visą armiją francūzai ir indijonai sunaikino. Iš karininkų likosi nesužeistas tik Washingtonas. Jis sugrįžo Virginijon su maža karių dalimi.

Esant 23 metų Jurgis Washingtonas jau buvo paskirtas visos Virginijos karių jėgų komandantu.

1759 metais jis vedė jauną, turtinę našlę Marthą Custis. Jo turta padidėjo net iki \$100,000, kas tais laikais buvo skaitoma dideliu turtu. Penkioliką metų Washingtonas gyveno kaipo plantatorius Mount Vernon, Virginijoje, ir buvo vergų savininkas. Tačiau vergijai jis buvo priešingas ir norėjo ją panaikinti, kaip Jeffersonas, Madisonas, Henry, Lee ir kiti Revoliucijos vadai. Jeffersonui kartą Washingtonas pasakęs, kad "vergių reikėtų įstatymais uždrausti" ir kad jis pirmas balsuotų už tokį įstatymą.

Savo dienyne, kur kalba apie ūkį, Washingtonas nevertoja žodžio vergai. Jis rašo—"mano darbininkai." Tas rodo, kad jis net žodžio vergas nekenė, drovėjosi. O savo palikimo testamente Washingtonas įrašė proviziją paliosavimui jo ūkio vergų.

I kolonijų revoliucinį judėjimą prieš Didžiąją Britaniją Washingtonas įsitraukė dar jaunas būdamas. Pavyzdžiui, 1769 metais Virginijos gubernatorius Berkeley išvaikė seimelį už jo nepaklusnumą karaliaus valdžiai ir priešinimąsi Britanijos priespaudai. Seimelio nariai susirinko vietoje užėjoje ir tęsė savo darbą, kaipo Virginijos žmonių išrinkti atstovai rūpintis jų interesais. Nors Washingtonas buvo asmeniškai gan geruose santykiuose su Berkeley, bet aktyviai dalyvavo nelegaliskam, gubernatoriaus uždraustam seimelio narių posėdyje.

Washingtonas ypač dramatiškai pasirodė 1774 metų Virginijos konvencijoje, kuri buvo suaukta Williamsburge išrinkimui delegatų į Pirmąjį Kontinentinį Kongresą. Ši konvencija ne tik griežtai išstojo prieš Britanijos ant amerikiečių užkrautus taksus, bet taipgi pasisakė už kolonijų teisę save valdyti. Kuomet ėjo diskusijos apie Bostono apgynimą, Washingtonas atsistojo ir pareiškė: "Aš sudarysiu 1,000 karių pats savo lėšomis ir maršuosiu su jais gelbėti Bostonui." Tokis drąsus dargi pasitarinčio plantatoriaus pareiškimas visuose sukėlė didelį ūpą. Washingtonas tapo išrinktas delegatu į Kongresą.

Kontinentinis Kongresas, kaip žinoma, susirinko rugšėjo 5 dieną Philadelphiajioje, apvienijo iki šiol buvusias padraikas kolonijų kovas už nusikratymą Britanijos viešpatavimą. Vienam laiške iš Kongreso Washingtonas rašė: "Jei ministerija (Britanijos) galutinai pasiryžus savo užsispyrimą prarasti, tai bus daugiau kraujo praliejimo, negu kada pirmiausia Šiaurinėje Amerikoje." O vienok dar ir dabar jis abejojo dėl ginkluotos kovos prieš Britaniją. Jis nenorėjo jos ir troško išvengti, bet taipgi permatė, kad ginkluotas susikirtimas gali ateiti.

Kontinentinis Kongresas pasiuntė Washingtoną į Bostoną gauti Suffolk apskrįčio užgyrimą Kongresui. Jo misija buvo pilnai paskėminga ir iš ten jis grįžo Virginijon. 1775 metais Washingtonas buvo vėl išrinktas į Antrąjį Kontinentinį Kongresą. Dabar jis jau veikliai dalyvavo Kongreso komituose, ypatingai militariniuose, ir dirbo aptvirtinimui New Yorko.

Washingtono ir kitų, kurie iki pat 1775 metų buvo priešingi ėmimui ginklo prieš Britaniją, įsitikinimus išblaskė įvykiai ties Lexingtonu. Balandžio 19 dieną Massachusetts Kolonijos gubernatorių pasiuntė į Concordą Britanijos kareivių pulką paimti ten esamą kolonistų amuniciją. Prie Lexingtono, apie 11 mylių nuo Bostono, britus pasitiko kolonistų milicijos būrys iš 70 vyrų ir įvyko ginkluotas susikirtimas. Tai buvo pirmas kraujas už Amerikos kolonijų nepriklausomybę. Tas incidentas žaibo greitumu perbėgo kolonijas. Pakilo kolonistų pagieža, padidėjo pasiryžimas imties ginklo ir nusikratyti Britanijos jungą. Patrick Henry, Richard Henry Lee, Samuel Adams ir kiti kairieji revoliucionieriai, kurie ir pirmiau jau kalbėjo apie kovą už nepriklausomybę, dabar ėmė kur kas drąsiau ir atviriau reikšti savo nusistatymą. Po Lexingtono įvykių liko tik vienas ginkluotos kovos kelias linkui nepriklausomybės ir kolonijos tuo keliu nuėjo. Birželio 15 dieną Kontinentinis Kongresas vienbalsiai išrinko Washingtoną vyriausiuo karo komandantu. Jis tapo vadu tos didžiosios ginkluotos kovos.

Birželio 17 dieną Washingtonas pribuvo į Cambridge, Mass., ir ėmėsi darbo paruošti armiją. O tai buvo sunkus, didelis ir atsakomingas darbas. Jis čia rado tik ginkluotų kovotojų būrys, kurie vadinosi milicija. Jiems stokavo ir karinio išsilavinimo ir disciplinos. Bet Washingtonas, gerai suprasdamas šiuos kovotojus, neilgai ėmus, pavertė juos į kariuomenę.

1776 metais britų armija tapo išvyta iš Bostono. Washingtono autoritetas paauogo. Jo vardas dabar jau skambėjo visose kolonijose. Bet tai buvo dar tik pradžia tos ilgos ir sunkios kovos.

1775-1776 metai buvo ypatingai sunkūs. Kolonijose karo reikmenų gamybos kaip ir nebuvo. Teko dirbti ginklus kaip kas išmanė. Tas pats ir su amunicija. Tai tuo sunkiu laiku Tomas Paine rašė: "Dabar yra tie laikai, kuriais išbandoma žmonių siela." Tai buvo laikai, kurie išbandė amerikiečių, ypatingai vadų, sielą—juo labiausia Washingtono, kaipo galvos ginkluotų Revoliucijos jėgų. Paine, Jeffersono ir kitų moralinė parama jam buvo labai reikalinga ir jis mokojo ją pasinaudoti sustiprinimui savęs ir armijos.

Washingtono ir jo armijos laimė buvo, kad Britanijos armijos vadovybė buvo prasta. Išskyrus vieną generolą Cornwallisą, kiti buvę netinkami ypač tose sąlygose vesti karą. Amerikos gyvenimas jiems buvo svetimas. Iš kitos pusės, nors menkia ginkluota, kolonijalė armija turėjo didelį pasiryžimą. Mat, ji buvo susijus su liaudimi, nes ji susidėjo iš tos pačios liaudies sinų. Jinai kovojo už žmonių laisvę ir teisę gyventi savistoviai. Be to, jos komandoje buvo sugabių ir atsidavusių generolų.

Washingtonui tenka garbė taipgi ir už tai, kad jis moko sugyventi su svetimšaliais ir panaudojo jų gerus norus Amerikos laisvės iškovojimui. Šalia jo buvo generolai von Steuben, Lafayette, Kosciuszka, Pulaski, DeKalb ir kiti. Šitie svetimšaliai karininkai suvaidino nepavadnojamą rolę amerikiečių išsilavinimo kare. Apie jų atskirus atsižymėjimus skaitytojas ras šioje knygoje.

Kalbama, jog vieną kartą kas tai pastebėjęs Washingtonui, kad buvę galima suminti vieną žymų britų generolą, bet jis nepasinaudojęs proga. Washingtonas į tai atsakęs, kad vieton netikusio generolo britai būtų pastatę gerą. Girdi, geriau suimnėti gerą britų armiją, o palikti prastus generolus!

(Bus daugiau)

Abiem šalim naudinga sutartis

Balandžio 7 d. Kremljuje pasibaigė TSKP CK Politinio biuro nario, TSRS Ministrų Tarybos Pirmininko A. Kosygin, TSKP CK Politinio biuro nario, TSRS užsienio reikalų ministro A. Gromykos ir Svedijos Ministro Pirmininko U. Palmės derybos.

Susitikime buvo baigtos svarstyti tarptautinės pro-

blemos, dominančios abi šalys, taip pat TSRS ir Svedijos dvišalių santykių klausimai.

Tapo pasirašyta ilgalaikė prekybos sutartis.

Derybų dalyviai pareiškė įsitikinimą, kad Maskvoje įvykę pokalbiai ir susitikimai padės plėtoti Tarybų Sąjungos ir Svedijos bendradarbiavimą, sprendžiant tarptautinius klausimus, taip pat gilinti dvišalius TSRS ir Svedijos ryšius įvairiose srityse.

Šaunusis brolių duetas

Algis ir Voldemaras Frankoniai

Jau studijuojant vokalą LTSR Valstybines konservatorijos dėstytojo Valerijaus Indrikonio klasėje, Frankoniai dalyvavo lenkų dainos atlikėjų konkurse, kuriame buvo apdovanoti specialiu prizu duetu. Gerai brolių dainos buvo įvertintos ir aptariant tradicinio estradinės muzikos festivalio Palangoje rezultatus. Tada spauda pažymėjo: "... sustiprėjo balsai, raiškesnis pasidarė intonavimas, tvirtesnės frazės". Dabar Frankoniai rengiami pagal naują mokymo programą — estrados vokalistai. Jie bus pirmieji estrados dainininkai su specialiu aukštuoju išsilavinimu... Frankonių repertuaras platus — nuo lyrinių ("Apskritai — mes lyrikai") lietuvių kompozitorių dainų iki aštrių, didelės vokalinės įtampos reikalaujančių ritmų.

Saugokime regėjimą

Labai varginantis akių susirgimas — glaukoma. Dėl padidėjusio spaudimo akies obuolio viduje sunyksta, atrofuojasi reginamas nervas, ir nesigydant galima apakti.

Pastaruoju metu labai rūpinamasi kuo anksčiau glaukoma pastebėti ir sistemingai gydyti. Todėl visiems vyresnio amžiaus žmonėms, besikreipiantiems į akių ligų kabinetus, tikrinamas akispūdis. Vis plačiau rengiami profilaktiniai patikrinimai.

Visi sergantieji glaukoma dispenserizuojami, jiems skiriamas atitinkamas gydymas. Labai svarbu, kad pacientai rūpestingai vykdytų gydytojų nurodymus ir gydymo ne nutrauktų. Sergantiems glaukoma negalima rūkyti, gerti svaigalų. Maitintis reikia reguliariai, saikingai, nevalgyti rūkytos mėsos, sūrių, aštrių ir sunkiai virškinamų patiekalų. Būtinai laikytis dienos ir darbo režimo. Negalima dirbti žemai pasilenkus, tvankiose ir karštosiose patalpose, reikia vengti tiesioginių saulės spindulių, didelio fizinio įtempimo. Nerekomenduotinas darbas naktinėse pamainose.

Skaityti galima tik su per-

traukomis, patogiai sėdint prie staline lempa apšviesto salo. Televizijos laidas žiūrėti trumpai. Būtina surasti laiko kasdien pasivaikščioti gryname ore.

Glaukoma gali susirgti jauni žmonės, paaugliai ir net kūdikiai. Kylant akispūdžiui, elastingos kūdikio akies obuolio sienelės tempiasi, ir akys, jei procesas abipusis, palaipsniui didėja. Tėvai, aplinkiniai žmonės čia nemato nieko blogo. Praėjus kelioms savaitėms, mėnesiui, kitam, akys pradeda ašaroti, kūdikis darosi neramus, blogai valgio, naktimis verkia. Akių obuoliai parausta, ragenos padrumstėja. Vadinasi liga išsienėjo.

Pagrindinis įgimtos glaukomos gydymas yra operacinis. Kūdikius, sergančius glaukoma, reikia operuoti kuo anksčiau, kol akies obuolys dar nėra labai padidėjęs, o reginamas nervas dar funkcionuoja.

Regėjimą reikia saugoti iš vaikystės. Pajūtę nors ir mažiausią regėjimo pakitimą, neatidėliokime vizito pas gydytoją okulistą.

Genovaitė Jusaitienė
Medicinos mokslų kandidatė

Rinkimai Lietuvos TSR mokslų akademijoje

Vilnius. — Balandžio 16 dieną įvykusioje Tarybų Lietuvos Mokslų Akademijos visuotinio susirinkimo sesijoje išrinkti nauji Akademijos tikrieji nariai ir nariai korespondentai bei Akademijos prezidentas.

Tikraisiais nariais išrinkti: Ekonomikos Instituto vadovas Antanas Buračas. Vilniaus Universiteto katedros vedėjas kalbininkas Vytautas Mazulis, Botanijos Instituto direktoriaus pavaduotojas Alfonsas Merkusis, Fizikos ir Matematikos Instituto sekretorius kibernetikas Jonas Mackus, visuomenės mokslų skyriaus sekretorius Vladas Niunka, Vilniaus Universiteto katedros vedėjas fizikas Jurgis Visciakas, Chemijos ir Cheminės Technologijos Instituto direktorius Romanas Visomirskis.

Akademijos nariais korespondentais išrinkti aštuoni mokslininkai. Jų tarpe — Biochemijos Instituto sekretorius Antanas Jasaitis, Biochemijos Instituto sekretorė Sofija Kanopkaitė, Lietuvių Kalbos ir Literatūros Institu-

to sekretorius Jonas Lankutis ir kiti.

Dabar Lietuvos Mokslų Akademijoje — 24 tikrieji nariai ir 25 nariai korespondentai.

Akademijos prezidentu vėl perrinktas Juozas Matulis, viceprezidentais — Juras Požela ir Algirdas Žukauskas, Akademijos Prezidiumo vyriausiuoju moksliniu sekretoriumi — Kazys Meškauskas.

Giedrės Tautkaitės debiutas Maskvoje

Maskvoje, Kremliaus Suvažiavimų Rūmuose įvykusiame TSRS Valstybinio Akademinio didžiojo Teatro spektaklyje — Guno operoje "Faustas" Margaritos vaidmenį atliko Lietuvos TSR nusipelnusi artistė Giedrė Kaukaitė. Jos partneriais buvo žymūs tarybinės operos meistras. Spauda palankiai atsiliepė apie lietuvių dainininkės pasirodymą Didžiojo Teatro, šiemet pažymintio dvejų šimtų metų jubiliejų, spektaklyje. V. Petkevičienė

ĮVAIRUMAI

Jau 80 metų Anglijoje viečia žmonių skriaudžiamų vyrų klubas. Nors po žmonių padu yra tūkstančiai vyrų, klubą turi tik 40 narių. Viename paskutiniųjų klubo narių suvažiavime jų dalyvavo tik 20. Kiti atsiuntė telegramas: "Negaliu atvykti, žmona neleidžia".

Medžiaga dirbtiniams kaulams. Pensilvanijos universitetas sukūrė metodą dirbtiniams kaulams gaminti. Iš Ramiojo vandenyno koralų.

Ištyrę koralų struktūrą, mokslininkai nustatė, kad ji yra panaši į bičių korius ir labai artima kaulų sandarai. Gaminant pagrindą dirbtiniam kaului, į koralą įliejamas skystas vaškas, kol pripildomos visos akutės. Kai vaškas sustingsta, koralas, kuris kone visus sudarytas iš karbonato, ištirpinamas praskiestoje druskoje. Koralinės nuosėdos maišomos su polimerizuota plastmasine keramika ar metaline medžiaga, paskui iš jų daroma kaulo kopija.

Pensilvanijos universiteto chemikai taip pat parengė metodą iš koralo pagaminti sintetinei medžiagai, kurios cheminė sudėtis panaši į žmogaus kaulą. Koralas įdedamas į uždarą indą su fosfato tirpalu ir keletą dienų kaitinamas aukštoje temperatūroje ir dideliame spaudime. Karbonato jonai iš koralo išplaujami ir pakęjami tirpalo fosfatais. Gautasis produktas turi koralo struktūrą, tačiau yra sudarytas iš kietų apatinių naturalaus kaulo kristalų.

Iš tokios medžiagos pagaminti varžtai ir sraigai tinka sužalotiems kaulams sutvirtinti ir net dirbtiniams sąnariams gaminti.

Bandymai su trušiais ir šunimis parodė, kad ši medžiaga greitai prigryja, kaulas tiesiog į ją įauga. Dabar bandoma iš jos pagaminti kaulų dalis, taip pat ir dantis.

"Audra". Taip pavadintas naujas dūlkių siurblys, kurį pradeda gaminti Vilniaus Elektrinio suvirinimo įrengimo gamykla. Naujuoju siurbliu galima taip pat ir dažyti kambarių sienas, purkšti gėles ir drėkinti orą. "Audros" naujovė — filtrų užteršimo indikatorius ir prietaisas surinktomis dūlkėmis supresuoti.

Surinko K. Petrikienė

Šios šalies kalėjimuose pasiektas rekordinis skaičius įnamių

Washingtonas. — Niekad visoje šios šalies istorijoje nebuvo tiek žmonių kalėjimuose, kiek jų yra šiandien. Žurnalas "Corrections Magazine" savo balandžio mėnesio laidoje paskelbė, kad šiandien visuose Jungtinių Valstijų kalėjimuose yra 249,716 kalinių. Taip pat pabrėžiama, kad didelė jų dauguma yra žemiau 30 amžiaus.

Mažiausias kalinių skaičius buvo 1968 metais, tik 188,000.

Kas baisiausia ir pavojingiausia, tai kad kasmet kalėjimų įnamių skaičius nesulaukiamai tebeauga, ir, pagal minėtą žurnalą, dar vis auga iki 1985 metų.

Nesunku įsivaizduoti pagrindines kalinių skaičiaus augimo priežastis. Skurdo plitimas didėse gyventojų masėse, ekonominė krizė, nedarbas, miestų lūšnynuose susikimšimas — štai tos pagrindinės priežastys.

KANADOS LIETUVIŲ SKYRIUS

Kanados lietuviai ir "Laisvė"

Kada atvykome Kanadon, pirmas mūsų noras buvo gauti darbininkų laikraštį. Kanadoje — jo jokios lietuviškos spaudos nebuvo. Be jos sunku buvo suprasti, koks gyvenimas mūsų priešakyje ir kaip gyvena kiti JAV lietuviai. Čia Kanadoje, nors kiek skirtingas buvo darbininkų gyvenimas, bet labai panašus buvo į JAV. JAV lietuviai darbininkai — ji turėjo savo spaudiną ir mums vienintelė išėjus jų spauda pasikviesti Kanadon. Taip buvo ir daroma kanadiečiai lietuviai, kurie gyvena pastoviai miestuose, prenumeravo "Laisvę", "Vilni" ir kitus JAV-se išėjusių laikraščių.

Kanadoje siaučiant reakcijai, buvo abejojama, kad tuos laikraščius Kanadon neįleis, todėl kilo mintis turėti savo kanadišką laikraštį. Mes su JAV draugu pagalba ir pradėjome leisti "Darbininkų Žodį", "kuris vėliau liko "Liaudies Balsu", kuris jau buvo pradėjęs eiti net 2 kartu savaitėje. Palaikė jį lietuviai darbininkai ne tik Kanadoje gyvendami, bet ir už jos ribų.

Prasidėjo 2-ras Pasaulinis karas, naujų lietuvių Kanadon nebeatvykdavo, o esamieji pradėjo senti ir daug iš jų mirtis pasigrobė. Taip ir pradėjo silpnėti ir "L. B.", o galų gale ligos palietė ir mūsų draugus, kurie sunku skirtis (gal laikinai) su "L. B.", "bet turime būt dėkingi JAV draugams, kad jie duoda progą "Laisvėje" turėti "Kanados Lietuvių Skyrių".

Mūsų visų pareiga ne mažiausia, bet dar su didesne energija dirbti, kad "Laisvė" pasiektų kuodidesnį darbininkų skaičių, gyvenančių Kanadoje. Mūsų pareiga teikti jai žinias iš Kanados lietuvių gyvenimo. Mes turime rūpintis padėti ir materialiai. Tegul būna Kanados Lietuvių Skyrius turiningas ir idomus. Kiekvienas galime prisidėti prie šio darbo. Baigdamas noriu linkėti draugams kuogreičiausiai pasveikti.

Kanadietis

Montreal, Que.

TRUMPAI APIE VISKĄ

Jeigu turėčiau žurnalistine gabumą, tai praleidęs žiemos šalčius Floridoje, parašyčiau ilgiausias skiltis spaudoje apie tą įdomų kraštą. Bet paliksiu tai atlikti vietos tautiečiams, kurie turėjo laimę jaunystėje sėdėti mokyklos suolo. Nuo savęs noriu tik pasakyti St. Petersburgo pažangiesiems lietuviams širdingiausia lietuviška ačiū už tokią jūsų draugiškumą ir nuosirdumą link mūsų montrealiečių ir visų kanadiečių turistų. Jei aplinkybės leis, tai ir ateinančią žiemą, išvengtį šalčių ir sniego pūgų, bandysiu ir vėl nuvykti pas jus. Norėsiu vėl pasiklausti Dainos Myletojų Choro dainelių, kurias jūs dainuodami pranešate toli prabėgusią jaunystę bei gimtąjį kraštą. Jų bestiklasydamas pasijunti nors trumpam laikui, lyg esąs jaunystės dienos Lietuvoje žalia me kaime. Pasibaigus dainoms, kad nepasiliktum lyg užburtoje svajonių nuotaike, pasigirsta muzika, kurios ritmu skatinamas, skubiu eiti su kokia "jaunuole" baltaplauke, kaip ir pats, pasiškoti. Viskam pasibaigus, lauki kito šeštadienio...

***

Prisimenu priekškarinius laukius, kol šio kontingento lietuvių kalinioje tekdavo su-

sitikti naujai iš gimtojo krašto atvykusių tautiečių. Jie džiaugėsi pagauti nuo smetoniinio režimo ir vargingo gyvenimo Lietuvoje, ir kartu jautėsi, kad gyvenimo sąlygu tapo atplėšti nuo tautos kamieno. Senesnieji naujai atvykusį ramino, ir norėdami pakelti jo nuotaikas, jam visais būdais gelbėjo: traukė į organizacijas ir piršo spauda. Tuomet ir augo lietuviškos organizacijos ir bujojo spauda.

Šiandien mūsų eilės jau retėja, Lietuvoje pasikeitė santvarka, tapo panaikintas žmogus išnaudojamas žmogumi, ir jaunimui nebėra prasmės bėgti į užsienį duonos ieseikti.

Mums sudėdėms labai skaudus smūgį sudavė susirgimas draugų K. Kilikevičiaus ir Z. Janausko, su kurių liga mirė ir mūsų mylimas laikraštis "Liaudies Balsas". Dar laimė, kad turime kaimynus "Laisvę" ir "Vilni", kurie mums naujai atvykusiems padėjo susiorientuoti politiniai ir šiandien nenumoja ranka mūsų nelaimėi.

Kuomet pasaulyje milijonai žmonių badauja, tai Montrealo priėmėms laive sugedo 30,000 bušelių grūdų. Juos išvertė į mėšlyną ("dump").

Montrealė mirė pasauliniai pagarsėjęs galvos smegenų specialistas dr. W. Penfield, sulaukęs 85 metų. Kartą gelionis buvo iškvietas net Maskvon atlikti operaciją galvoje. Jo mirtis — nuostolis medicinos mokslui.

B. Kvietinskis

Montrealo kronika

LIGONIAI

G. Filerienė, staiga susirgo ir išvežta į St. Gabrielio ligoninę.

M. Laurynaitienė turėjo operaciją R. Victoria ligoninėje.

J. Ležinskas, tai pat buvo operuotas K. Victoria ligoninėje.

S. Spaičienė operuota žydų General ligoninėje, o K. Spaičys serga Reddy Memorial ligoninėje.

E. Skaidžiuvienė išvežta į Verdun General ligoninę ir turėjo operaciją.

P. Skirka randasi Montreal General ligoninėje.

M. Lukošienė, turėjo operaciją Bedford ligoninėje.

O. Strėlienė netikėtai puolė ir susilaužė dešinę ranką.

V. Pacikonis, sunkiai serga R. Victorijos ligoninėje.

Taip pat serga Kikuvienė ir visiems gerai yra žinomas Kvietkauskas.

Vanagienė, Paleckas, O. Martusevičienė pergyveno sunkią operaciją.

Linkiu ligoniams greit pasveikti.

ISVYKO — ATVYKO

M. A. Paragiai, E. Juraitienė, A. T. Kreiviai, B. Salėtinai, M. Cekaitienė, J. Naruševičius, M. Čekaitienė, J. Naruševičius buvo išvykę į Floridą.

S. Viktorienė, su savo šeimynėle išvyko į Baltimore, Md. aplankyti savo draugus.

P. J. Taruška važinėja po Kanadą, aplankydami įdomias vietas.

St. H. Virbalai išvyko į Burlington aplankyti savo suneliu.

J. Urbonavičius buvo išvykęs į Toronto aplankyti sergančių Liaudies Balso darbuotojų.

Paskutiniu metu turėjome labai mielu svečių — "Laisvės" administratorę E. Mizarienę ir iš New Yorko atvykusius "Moscow News" dar-

buotojus Joną Lukoševičių su žmona Banga ir suneliu Darium.

Buvo labai malonu visus susitikti, nes pas mielus J. S. Čičinskus buvo surengti į bendri pietūs. Buvo gražus būrys dalyvių. P. Kisielienė įteikė visiems nuo publikos po dovanėlę. O mes pasidalinom bendromis mintimis apie Tarybų Lietuvą ir laikraščio "Laisvės" reikalus, tuo pačiu sykiu buvo atžymėti J. Čičinsko ir J. Vilkelienės gimtadieniai.

Pietus pradėjo J. Urbonavičius, pakviestas pirmininkauti J. Vilkeliai.

Seimininkėms visus skaniai pavaišinus, išsiskyrėm geroje nuotaikoje.

Svečiai išvyko apžiūrėti Kanadą, P. L. Kisieliai buvo jų palydovais.

Visiems gero vėjo!

SUSIZIEDAVO

J. V. Kiečių Sūnų Gary susiziedavo su svetimitaite mergaite. Vestuvės įvyks gegužės mėn.

Geros laimės!

LIŪDNOS ŽINIOS

Paskutiniu metu gavo liūdnas žinias iš T. Lietuvos. Ten mirė F. Nakielis paskutinis ir vienintelis brolis. Taip pat mirė A. Markevičiaus paskutinis brolis, E. Urbonavičienė, E. Petrauskienės ir A. Juzelaičio mylima sesutė, A. Braknienė, V. Zavišienės artimas giminaitis.

Gili užuojauta.

MIRĖ

Paskutiniu metu netekome daug tautiečių. Mirė: J. Savickas, (59 m.), K. Gelčys, J. Nagimutė (Bėgėnė) (48 m.), Norgelienė ir Papiraitė.

Gili užuojauta artimiesiems. O vilioniams lai būna lengva Kanados žemele.

SUSIRINKIMAS

Montrealo Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos paskutinis prieš vasaros atostogas susirinkimas įvyko gegužės 8 dieną, šeštadienį, 1:30 val., 3447 St. Laurient St.

Kviečiame visus dalyvauti.

J-na

Padėka

Nors geras laikas jau prabėgo ir dar sveikatai nesugrįžus į pilną normą, noriu pasakyti nuosirdų Ačiū tiems kurie mane lankėte ligoninėje, už gražias gėles, dovanėles, atvirukus, telefonus. Padėjote man nugalėti sunkią ligą. Taip pat ačiū tiems, kurie lankėte namuose.

Noriu nuosirdžiai padėkoti Mrs. E. Ranger, mano kaiminkai, kuri mane globojo, nes vyras buvo išvykęs į T. Lietuvą.

Dar kartą Ačiū. Aš Jūsų niekad nepamiršiu.

Janina Vilkelienė

La Salle, Que.

TRUMPOS NAUJIENOS

Mūsų miestelį, prisiglaudusių prie Švento Jurgio upės, ši metų labai išgudino — greitai atšilo, trąškėjo kalnais aptirpę ledai ir pakilęs vanduo pridarė žmonėms mišinių nuostolių — rūsius vanduo užtvindė, net buvo apsemti namai, užlieti keliai. Iš mūsų lietuvių gal nedaug kas nukentėjo. Mūsų apylinkė bene tik bus turčiausiai lietuviams apgyventa — mūsų senosios imigracijos gal jau ne tiek daug, bet taip vadinamą "dipukų" tai labai daug. Bet mes lietuviai gražiai sugyvename. Maimomės knygomis, net ir laikraščiais.

Iš mūsų visų draugu turime vieną ir ligonį. Tai senas "Liaudies Balso" skaitytojas

Antanas Kirkus. Jau virš metalo laiko kaip jis susirgęs. Šis pavasaris buvo jam džiuginantis — jis pradėjo stiprėti. Bet štai nelaimė: Jo miela žmonelė Adelė paguldyta į lovą. Jau trys savaitės ji sirgineja. Net su gydytojais buvo pašaukti. Bet aš tikiu, kad ji ligą nugalės ir mūsų Adeliukė savo Antanėlį vėl aptarnaus.

Yra daugiau nesveikuojančių. Abudu Etraičiai lanko gydytoją.

Mielai laisviečiai! Laikykitės tvirtai, bendraukite ir padėkite vieniems kitiems. Tose broližiškose skerdynėse žuvo kelios dešimtys tūkstančių lietuvių, įtartu keisti pažangūs žmonės arba ateistai, o ir šiais įskystu. Tūkstančiai žydų žuvo "frontininkų" organizuotose pogromuose. Visas tas kruvinas orgijas Skirpa vadina "sukilimu" ir be galo didžiuojasi tais juodais darbais, kurie lieka nenuplaunama gėda ant lietuviškos reakcijos sąžinės.

Šioje paskaitoje Skirpa iškelia dar vieną savo "nuopelną". Girdi, jis 1943 m. rudenį kalbėjęs nacionalistinius veikėjus bandyti tartis su hitlerine vyriausybe dėl buržuazinių santvarkos atstatymo Lietuvoje. Ešą momentas tinkamas, nes po eilės pralaimėjimų Hitleris galės būti nuolaidesnis, jei pažadėsi sumobilizuoti lietuvių kovai prieš artėjančią Tarybinę Armiją. Kai kiti nacionalistiniai

Toronto, Ont.

Toronto Lietuvių Literatūros Draugija yra nusitarus laikyti susirinkimus kiekvieno mėnesio paskutinės savaitės trečiadienį. Todėl prašau narius įsitęmyti, kad šio mėnesio (balandžio) susirinkimas įvyks 28 dieną, 2 val. popiet, 160 Claremont St. Turime daug reikalų aptarimui.

Taip pat prašau įsitęmyti, kad Literatūros Draugija rengia pirmą pavasarinį išvažiavimą gražioje vietoje prie upelio. Išvažiavimas įvyks gegužės 23 dieną pas draugus Kilikevičius. Kviečiame torontiečius ir apylinkės lietuvius dalyvauti.

Rengėjai

KRISLAI IŠ LIETUVOS

Skirpa giriasi nepavykusia avantiūra

Prieš kurį laiką nusėjęs ir išpėdėjęs, bet savo karingumu besididžiuojęs, buvęs pulkininkas K. Skirpa vienoje paskaitoje vėl rado kuo pasigirti. Jau ir šiaip nėra galo jo pasigyrimams dėl juodašimtiškojo nacionalistų "aktyvistų fronto" sudarymo ir krūvinių skerdynių paskatinimo Hitlerininkams įsiveržimui į Lietuvą 1941 m. birželyje. Tose broližiškose skerdynėse žuvo kelios dešimtys tūkstančių lietuvių, įtartu keisti pažangūs žmonės arba ateistai, o ir šiais įskystu. Tūkstančiai žydų žuvo "frontininkų" organizuotose pogromuose. Visas tas kruvinas orgijas Skirpa vadina "sukilimu" ir be galo didžiuojasi tais juodais darbais, kurie lieka nenuplaunama gėda ant lietuviškos reakcijos sąžinės.

Šioje paskaitoje Skirpa iškelia dar vieną savo "nuopelną". Girdi, jis 1943 m. rudenį kalbėjęs nacionalistinius veikėjus bandyti tartis su hitlerine vyriausybe dėl buržuazinių santvarkos atstatymo Lietuvoje. Ešą momentas tinkamas, nes po eilės pralaimėjimų Hitleris galės būti nuolaidesnis, jei pažadėsi sumobilizuoti lietuvių kovai prieš artėjančią Tarybinę Armiją. Kai kiti nacionalistiniai

veikėjai abejoje ir linke orientuoti į pagalbą iš Vakarų, Skirpa nutaręs veikti savarankiškai. Užtikrinęs sau palaikymą iš vokiečių Vyriausios karo vadovybės, jis 1944 m. vasario 5 d. patikėjęs hitlerinei vyriausybei memorandumą, kuriame prašė perleisti valdžią Lietuvoje buvusiai laikinajai vyriausybei, kitaip kalbant, jo, Skirpos sudarytai vyriausybei. Už tai žadėjęs sumobilizuoti šimtus tūkstančių Lietuvos žmonių žlungančiam Hitlerio reichui gelbėti. Skirpa giriasi, kad tas "istorinės reikšmės memorandumas susilaukęs pozityvaus atsakymo iš pačios aukščiausios Reicho instancijos", jis buvęs referuotas "pačiam Reicho Fiureriui". Ešą Ribentropas išskridęs pasitarti su Hitleriu dėl to memorandumo, buvusios net numatytos derybos su lietuvių delegacija.

Skirpos galesiui, toji avantiūra nepasisekė taip pat, kaip nepasisekė jo bandymas įsipiršti į aktyvius Hitlerio talkininkus 1941 metais. Jis mano, kad nepasisekimo priežastis buvusi kitų nacionalistinių veikėjų orientacija į Vakarus. Tačiau iš tikro tuos Skirpos kraugeriškus siekimus sutrukė lietuvių nusistatymas, kurį hitlerininkai pajuto nepasisekus ke liems jų bandymams sudaryti lietuviškus karinius junginius kovai prieš Tarybinę Armiją. Matyt, Skirpos "memorandumo" paskatinti, hitlerininkai drauge su lietuviškais į pradėjo kurti vadinamą "vietinę rinktinę". Kaip žinoma, ir tas bandymas baigėsi nesekme, tik atnešė nelaimę tiems, kurie buvo suvilioti į tą apgaule.

Pasigirdamas anuo savo sumanymu talkininkauti hitlerininkams, avantiūristas Skirpa sapaliojo apie kažkokius politinius laimėjimus, kurie būtų pasiekti jo planą įvykdyti. Gi iš tikro tai buvo šlykštus bandymas tapti Lietuvos nors ir trumpalaikiu valdovu šimtų tūkstančių žmonių kančių ir kraujo kaina. Skirpa atsakingas už tai, kad būdamas Lietuvos kariuomenės štabo viršininku nesugebėjo ar nenorėjo apginti Lietuvos nuo fašistinių perversmininkų 1926 metais, atsakingas už 1941 m. diversijų aukas, troško naujų kraujo marių, bandė įstumti Lietuvą į dar didesnę nelaimę. Tik jo nusėjęs smegenų suminkštėjimu galima paaiskinti drąsą girtis tais savo šlykščiais darbais ir avantiūristiniais planais.

Melagystė ant melagystės

Pagarsėjęs melagystėmis Gudelio organizuojamas numeris yje polemizavimas su J. Žaliuku dėl J. Manušio knygos pyrksta, girdi, "Žaliukas, nenurodęs nei vieno melo, visus vadina melagiais". Tuo tarpu tame pačiame rašinyje privelta melagystė ant melagystės. Kalba eina apie Ministrų Tarybos pirmininką Juozą Manušį. Tikinama, kad jis nesąs lietuvis, kad jis neprašė lietuviškai, kad jis gimęs Rusijoje, kad jo tėvai buvę Rusijos dvarininkai, kad jis Ukrainoje tvarkęs tenyškčius komunistus, o generolas Černiachovskis jį paskyręs Vilniaus ūkio plano komisijos pirmininku.

Tai tikrai vienos melagystės. J. Manušis yra ir visada buvo lietuvis ir labai gerai kalba lietuviškai. Jis gimė ne Rusijoje, o Baltarusijos kaime iš tėvų eilinių valstiečių, ne dvarininku. Baigęs aukštųjų mokslus, J. Manušis dirbo inžinieriumi, Ukrainoje

Silutiškio darbininko Felikso Uševičiaus buto sienos nukabinėtos paveikslais, kuriuose matome įvairių Lietuvos vietovių vėjo ir vandens malūnus.

Vasaros atostogų mėnesiais F. Uševičius aplanko daugelį respublikoje išlikusių malūnų, padaro jų eskizus, užrašė žmonių paskojimus padavimus apie juos.

B. Aleknavičiaus nuotrauka

ST. PETERSBURG, FLA.
LIŪDNA MIRTIES SUKAKTIS
Robert Bruwer
Jau praslinko 4 metai nuo 1972 m. gegužės 4 d., kuomet negailestinga mirtis iš gyvųjų tarpo atskyrė mano mylimą vyrą Robert Bruwer.
Šią liūdną sukaktį prisimenu su skausmu širdyje, visus metus laikysiu mintyse ir širdyje, kol tik mano krūtineje širdis plaks.

ALMA BRUWER, Žmona

SEMINOLE, FLA.
Mirus
Antonette Shtukas
Reiškiame nuosirdžiai ir giliai užuojautą sūnui John Shtukas, antkui ir jo šeimai, artimiesiems, draugams bei giminėms Lietuvoje.
Netekus mylimos motinos, senutės, brangios draugės, taipgi buvusios Dainos Myletojų Choro narės, liūdimė.
DAINOS MYLETOJŲ CHORAS
St. Petersburg, Fla.

ir Leningrade, o jokių komunistų netvarkė. Karo metu, o kaip lietuvis paskui įstojo į tada suorganizuotą lietuvišką karo dalinį. Tarybų Lietuvos vyriausybės, o ne generolo Černiachovskio jis buvo paskiestas dirbti į Lietuvą ir paskirtas Vilniaus miesto vykdomojo komiteto plano komisijos pirmininku. Čia jis 1945 m. įstojo į Komunistų Partiją. Vėliau J. Manušis dirbo Kauno miesto Vykdomojo komiteto pirmininku, statybos ministru, o nuo 1967 m. Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos paskirtas Ministrų Tarybos pirmininku. J. Manušis yra eilės knygų autorius, turi technikos mokslo daktaro laipsnį.

Kaip matote, vname straipsnyje kiek suvartyta melagystė. Ypatinai lakios fantazijos reikėjo rašyti, kad Manušis buvęs pasiūstas "suvaldyti Ukrainos komunistus". Tuo tarpu, kaip matote, jis tik 1945 metais Lietuvoje įstojo į Komunistų Partiją. Bet melagų fantazijai tai gal nėra. O "laisvųjų pasaulio" sąlygomis jokia etika neribuoja laisvės mulktinti skaitytojus.

J. Paliukonis

Laimėję premijas Lietuvos žurnalistai

Vilnius. — Tarybų Lietuvos Žurnalistų Sąjungos valdyba paskyrė kasmetines V. Mickevičiaus-Kapsuko premijas šiems žurnalistams:

Feliksui Mačianskui — Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Valstybinio televizijos ir radijo komiteto pirmininko pavaduotojui — už radijo laidas ateistinės pasaulėžiūros klausimais ir knyga "Simtas religijos mįslių";

Sergejui Sataitai — laikraščio "Tarybinė Klaipėda" atsakingajam sekretoriui Lietuvos TSR nusipelnusiame žurnalistui — už publicistiką, skirtą jaminti tarybinės liaudies žygdarbiui Didžiajame Tėvynės kare;

Juozui Siušinskui — informacinio biuletenio "Darbas ir poilsis" vyriausio redaktoriui — už darbo žmogaus, devintojo penkmečio pirmūno, internacionalisto, komunizmo kūrėjo paveikslą publicistikoje.

ADATOS NUO RUKYMO

Sveicarijos ir VFR medikai išbandė naują būdą, kaip atpratinti žmones nuo rūkymo. Aršius rūkorus, kurių nebeveikia chemoterapija, medikai gydo adatos terapija. Medicininėmis adatomis dužinama į tam tikrus ausies taškus. Ši procedūra kartojama kelis kartus per parą. Ekspertai tvirtina, kad naujasis metodas efektyvus, nors pacientams ir nemalonus.

LAISVĖS REIKALAI

Žemiau skelbiame aukas gautas nuo vasario 19 d. iki balandžio 7 d.:

Per Ievą Mizarienę iš Toronto, Kanados (aukotojų vardai tilpo pirmiau)	\$120.00
Ona Babarskienė, Richmond Hill, N. Y., pagarbai mirusio mylimo vyro Juozo	100.00
Per Ievą Mizarienę iš Waterbury, Conn.	81.00
Conn. vartininkai gražino dovaną \$40.00	
Amelia ir Walter Juškevičiai	20.00
Louise Butkevičienė	10.00
Bill Yokubonis	10.00
Elena Brazauskienė	1.00
Joseph ir Emily Krupski, East Brunswick, N. J., pagarbai mirusio tėvo Motiejaus Klimo	\$ 50.00
Stefanija Masytė ir Teofilė Masienė, Saint Clair Shores, Michigan, prisiminimui tėvo ir vyro Miko Detroitiečio	40.00
Draugė	40.00
Anthony J. Orlen, Webster, N. Y., 89-to gimtadienio proga	40.00
Per Ievą Mizarienę iš Montreal, Kanados (aukotojų vardai tilpo pirmiau)	38.00
Skerpstas, Brooklyn, New York	36.00
Albertas Galinaitis, Toronto, Canada, 75 metų gimtadienio proga	25.00
Ona Visotskienė, Kensington, Conn., vyro Vinco 30 m. mirties sukakties prisiminimui	20.00
Ben Darin, Cleveland, Ohio	17.00
J. W. Thomson, Miami, Fla., per V. Boviną	11.00
K. Ceikauskienė, Brooklyn, N. Y., per J. Lazauskiene Wm. Chesnik, Saltzburg, Pa.	11.00
Anna Fore, Shenandoah, Pa.	10.00
Frances Pikūnas, Shenandoah, Pa.	10.00
LLD 2 kp., So. Boston, Mass., Moters Dienos proga, per E. Repšienę	10.00
P. Gavin, Tillsonburg, Ont., Canada	10.00
Chas. ir Anna Urbanai, Hudson, Massachusetts	10.00
Konstance Kalvelis, Lewiston, Maine	10.00
Mary Valinchus, New Haven, Connecticut	6.00
Alex Samuolis, Chicago, Illinois	6.00
P. Gardauskas, New Britain, Connecticut	6.00
R. Chuberkiene, Middletown, New Jersey	6.00
A. Dagsy, Toronto, Ontario, Canada	5.00
P. E. Karpus, Thornhill, Ont., Canada, per P. Alekna Lucy Bargins, New Haven, Conn., per M. Valinchus M. Liepa, Woodhaven, New York	5.00
K. Zemaitienė, Rochester, New York	5.00
Antanė Garland, Nanaimo, B. C., Canada	4.00
M. Jurevich, Brooklyn, New York	3.00
John Morkūnas, Toronto, Ont., Canada	3.00
Rose Sholis, Girardville, Pennsylvania	2.00
Mary Lynn, Binghamton, New York	2.00
D. Rymsha, Maywood, Illinois	2.00

Po \$10.00:

S. J. Jokubka, Chicago, Ill.; M. Zwinkas, Ormond Beach, Fla.; M. Kamasauskas, Grand Rapids, Mich.; J. P. Strauss, So. Boston, Mass.; A. Mureika, Milford, Conn.; K. Kubal, Stoughton, Mass.; Adam Vinickas, Great Neck, N. Y.; Helen Lapash, Brooklyn, N. Y.; A. Rabinienė, Brooklyn, N. Y.; V. Phillips, W. Berlin, N. J.; Agnes Petrukaitis, Buzzards Bay, Mass.; Geo. Klimas, Brooklyn, N. Y.; Chas. Pempė, Hollywood, Fla.; A. Balaika, Brooklyn, N. Y.; Mary Zeikus, Silver Spring, Maryland.

SVEIKINIMAI "LAISVĖS" SUVAŽIAVIMUI

Nors biski pavėluotai iš priežasties nesveikatos, siunčiu "Laisvės" šėrininkų suvažiavimui \$50 dėlei "Laisvės" paramos.

Linkiu, kad laikraštis "Laisvė" dar ilgai mus lankytų, o jums draugai linkiu geros sveikatos jūsų darbuose.

BRONĖ RAMANAUSKIENĖ
Telford, Pa.

LLD 2 kp., South Boston, Mass., per E. Repšienę	\$100.00
Anna Quater (Kvedariūtė), New York City, ...	100.00
Aido Choras, Ozone Park, N. Y., per W. Keršulį	100.00
Lietuvių Namų Bendrovė, Ozone Park, N. Y., per W. Keršulį	100.00
Niujorko Lietuvių Moterų Klubas, Ozone Park, New York, per N. Ventienę	100.00
Bronė Ramanauskienė, Telford, Pennsylvania	50.00
Frank Kontenis, Fairport, New York	50.00
E. N. Jeskevičiūtė, Whitestone, New York	50.00
Amelia ir Walter Juškevičiai, Stamford, Conn.	50.00
Detroito pensionieriai, per J. K. Alviną	50.00
J. Zemaitis, A. Zemaitienė ir Elcytė (Zemaičių dukra), Binghamton, N. Y. \$25 ir Liet. Namų Bendrovės šerą vertės \$25	50.00
Brockton, Mass., per S. Rainard	50.00

LLD 6 kp.	\$10.00
A. Skirmont	10.00
K. Kalošas	5.00
J. Valanchausky	5.00
Ada White	5.00
S. Rainard	\$5.00
M. Gutauskienė	5.00
P. Kaložes	3.00
A. Vaitekūnienė	2.00
Hartford, Conn., per O. Silkiene	45.00
Mot. Apšvietos Klubas	\$25.00
L. Butkevičienė	10.00
M. Barnett	5.00
O. Silkiene	5.00

I. A. Bimbai, Richmond Hill, N. Y.	\$ 25.00
Jonas Siurba, Ozone Park, N. Y.	25.00
Jurgis ir Sofija Stasiukaičiai, Fairview, N. J.	25.00
J. Jaskevičius, Worcester, Mass.	25.00
Bevardis, Woodhaven, N. Y.	20.00

Ieva Mizarienė, Jackson Heights, N. Y.	20.00
Geo. Wareson, Brooklyn, N. Y.	20.00
K. Benderis, Richmond Hill, N. Y.	20.00
Suzana Kazokytė-Jones, Frackville, Pa.	20.00
Robertas ir Helen Feiferiai, St. Petersburg, Fla.	20.00
Lilija Novak, per V. Bunkų St. Petersburg, Fla.	20.00
Wm. Paulauskas, Gulfport, Fla.	20.00
Anne Yakstis, Richmond Hill, N. Y.	20.00
Anna Balčiūnienė, Miami, Fla., per V. Boviną	20.00
F. Klaston, Huntington Station, L. I.	15.00
V. ir S. Kuzmickai, Cleveland, Ohio	10.00
Wm. Stakėnas, Brandon, Fla.	10.00
LLD 9 kuopa, Norwood, Mass., per M. Uždavinį	10.00
J. Jordan, Three Bridges, N. J.	10.00
Alice Jonikienė, Oak Forest, Ill.	10.00
K. Milenkevičius, Brooklyn, N. Y.	10.00
O. Cepulienė, Brooklyn, N. Y.	10.00
J. Kupčinskis, Great Neck, N. Y.	10.00
Povilas ir Nellie Ventai, Brooklyn, N. Y.	10.00
Arthur Petrick, Millers Place, N. Y.	10.00
M. E. Liepai, Woodhaven, N. Y.	10.00
Julija Lazauskienė, Ozone Park, N. Y.	10.00
Walteris ir Bronė Keršuliai, Brooklyn, N. Y.	10.00
K. Petrikienė, Rocky Point, N. Y.	10.00
K. Rušinskienė, Brooklyn, N. Y.	10.00
Paul Slajus, Chester, Pa.	10.00
Elenor Sungailienė, Oceanside, L. I.	10.00
M. Hacinkevičius, Great Neck, N. Y.	10.00
Aldona Fitzgibbons, Petaluma, Cal., per V. Sutkienę	5.00
Wm. ir Ona Stakėnai, St. Petersburg, Fla., per V. Bunkų	5.00
K. ir P. Meškėnai, Richmond Hill, N. Y.	5.00
P. V. Gasparienė, Grand Rapids, Michigan	5.00
Julia Gittzus, Bedford, Massachusetts	5.00
Jonas Grybas, Richmond Hill, New York	5.00
Beatrice Bready, Park Ridge, New Jersey	5.00

Suvažiavimo proga, aukų laikraščiu gavome \$3,511.00. Sirdingai dėkojame visiems.

ADMINISTRACIJA

Norwood, Mass.

Nellie Grybienė, kuri gyvena 44 Chapel St. šiame mieste, jau senas laikas vargsta su savo sveikatos trukumais. Paskautiniais metais jai prisiejo pora kartų pagulėti ir Norwood ligoninėje. Namie būnant, taip pat visą laiką buvo gydytojo priežiūroje. Bet jos sveikata ne tik negerėjo, bet darėjo blogyn.

Balandžio 13 d. vakare ją ištiko priepuolis (shock), su paralyžiuo ją dešinę pusę. Dabar guli Norwoodo ligoninėje visai be žado.

M. Uždavinis

Scranton, Pa.

Jau prieš keletą metų pradėjo silpnėti Petro Pėstiniko pajėgos ir jo sveikatos padėtis ne kiek negerėjo, dar vis silpnėjo. Pagaliau, išgyvenęs virš 90 metų, balandžio 11 d. persiskyrė su šiuo pasauliu, o 13 d. palaidotas.

Liko žmona Ona, duklė Ona ir du sūnūs — Karolius ir Walteris. Pastarasis yra Šermėninės savininkas, iš kurios Petro kūnas palaidotas. Liko dar ir pora anūkių: Sheila ir Dr. Hedy. Užuojauta jo artimiesiems.

Petras buvo pažangių minčių žmogus, buvo įvairių draugijų nariu ir gana populiarius tarpe lietuvių.

Tai taip mūsų tautiečiai, vienas po kitam iškeliauja į amžinąjį, o su jais baigiasi išnykti ir lietuviybė, nes jau nėra kam užimti jų vietų.

Zymėtina ir tai, kad kuomet jo žmona buvo šermėninė prie savo vyro palaikų, tai tuo laiku kokie tai piktadariai įsibrovė į jos namus ir pridarė gana daug nuostolių. Net bausi ir pagalvoti, kas dabar darosi, kai toki įvykiai be paliovos kartojasi.

K. Genys

Binghamton, N. Y.

Turėjome LDS 6 kuopos susirinkimą. Nedaug narių tedalyvavo. Kaip ir visada, valdybos raportai buvo išklausti ir priimti. Kuopoje viskas tvarkoje.

Finansų sekretorė pranešė, kad turime du ligonius. Antanas Zolynas buvo ligoninėje, bet dabar namie gydytojo priežiūroje.

Helen Vežienė apie porą savaičių išgulėjo ligoninėje, o dabar išvežta į Syracuse, N. Y., Nursing Home. Jos sūnus man davė dabartinį adresą ir prašė, kad praneščiau apie jo

motiną. Būtų labai gerai, kad draugai jai pasiųstų atvirukus arba ją aplankytų. Jos adresas toks:

Mrs. Helen Vežienė
Sunny Side Nursing Home
Collamer Road
Minova, N. Y., RT. 298

Sekantis LDS 6 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 1 dieną, 1 val., Sokol salėje. Nariai maloniai prašomi dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų atlikti. Turėsime balsuoti už narius į Centro Valdybą.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 22-ras seimas įvyks rugpjūčio 13-14 dienomis New Yorke. Turėsime išrinkti delegatus.

Turime ir daugiau reikalų. Tad nepamirškite dalyvauti.

M. Lynn

Oakland, Cal.

Už solidarumą su Angola ir už visos Afrikos paliuosavimą iš kolonialistų dominacijos bendro fronto susirinkimas įvyko balandžio 11 d. vakare.

Didžiulė salė buvo užpildyta labai įvairios publikos. Kalbėtojai buvo žurnalistas Steve Talbot, kuris pasakė ugningą kalbą, ir veikėja Tiriufi Kangai, amerikietė, kuri darbuojasi Afrikos Vieniybės Sąjungoje. Ji smarkiai kalbėjoja. Kalbėtojai pabrėžė, kad Afrikos liaudis kovoja už savo tautų nepriklausomybę ir pasiliuosavimą iš užsienio monopolistinių korporacijų vergijos. Ji per šimtmečius buvo pavergta, dabar išėjo iš kantrybes ir pasiryžo išsilaisvinti.

Amerikos liaudis turi ištiesti pagalbos ranką Afrikos kovojančiai liaudžiai.

Susirinkime taipgi buvo rodomos įdomios skaidrės iš Angolos kovų už išsilaisvinimą. Be to, buvo renkamos aukos padengimui mitingo išlaidų. Kiekvienas dalyvis prisidėjo pagal išgalę.

Ig. Kamarauskas

New Yorkas. — Miesto dalyje East New York Apšvietos Taryba pasimonoje uždaryti mokyklą PS 182. Prieš tai sukilo tėvai ir moksleiviai. Vyksta protesto demonstracijos šūkiu: "Išgelbėjime mūsų mokyklą".

New Yorkas. — Miesto dalyje Bronx'e auna audringi tėvų ir studentų protestai prieš pasimonojimą uždaryti Hoston Community kolegiją. Daug protestuotojų suareštuojuama.

Šiometinė Pirmosios Gegužės demonstracija New Yorke

Gegužės Pirmosios demonstraciją ruošia plati koalicija, susidariusi iš darbo unijų ir kitų masinių organizacijų. Taip praėjtyje, taip šiemet, žmonės iš visų miesto dalių gatvėmis sužygiuos į garsiąją Union Square aikštę. O ten vėlai po pietų įvyks masinis mitingas, kuriame kalbas sakys ir demonstracijos reikšmę aiškins žymūs šio miesto veikėjai.

Mitingas ir prakalbos baigsis šeštą valandą. O iš ten,

kas norės, susirinks į Marc Ballroom, kuris randasi ten pat, 27 Union Square, pasi- vaišinti ir pasilinksinti. Paprastas čia įėjimas — \$1, už kurį kiekvienas gaus po stiklą vyno, o kas norės pavalgyti ir vakariene, užsimokės \$3.

Salėje sueiga tęsis iki 10 val. vakaro. Demonstracijoje, mitinge aikštėje ir paskui salėje tikimasi labai skaitlingos publikos. Raginame ir lietuvių skaitlingai pasirodyti.

Aido Choro pavasarinis koncertas

MILDRED STENSLER
"Aido" choro mokytoja

Brooklyno Aido Choras skaitomas vienu seniausiu chorų Lietuvoje ir išeivijoje. Jis buvo suorganizuotas 1912 metų rugpjūčio 29 dieną. Pirmutinis Aido Choro mokytojas buvo L. Ereminas. Po Eremino dar buvo devyni mokytojai. Nuo 1948 metų chorui vadovauja Mildred Stensler.

Tai daug metų chorui vadovauti, ir kasmet darosi vis sunkiau, nes daug choristų yra senesnio amžiaus ir daug jų išmiršta. Mokytojai tas sudaro daug sunkumu. Bet mūsų Mildred nenuleidžia rankų, vis ieško išeičių. Savo energija ir pasiryžimu ji suranda galimybes dar ilgai su daina linksinti žmones.

Tai mes choristai ir lietuviškos dainos mylėtojai, įvertindami jos sunkų darbą, nutarėme su Aido Choro pavariniu koncertu ir banketu

Žymūs Amerikos žydų veikėjai prieš Izraelio politiką

Rabbi Joachim Prinz

Plačiai veikianti Amerikos žydų organizacija "Breira" pasiutė atvirą laišką Izraelio vyriausybei, kuriame protestuojama prieš jos politiką santykiuose su arabais. Laiškas taip pat reikalaujama, kad Izraelis stengtųsi susitaikyti su arabais, ypač palestiniečiais, pripažįstant jiems jų teisę į savo tautinę nepriklausomybę ir valstybę.

Kas labai svarbu ir įdomu, tai kad šį laišką pasirašo visa eilė žymiausių Amerikos žydų veikėjų. Jų tarpe matome rabiną Joachim Prinz, Pasaulinės Žydų Organizacijų Tarybos pirmininką, David Tulin, Philadelphia žydų Siolistų Federacijos pirmininką, Max Tickin, B'nai B'rith direktoriaus pavaduotoją ir kitus.

Nieko panašaus iki šiol Amerikos žydų veikime nebuvo pasireiškę. Jų vadai vengė kritiškai pažiūrėti į Izraelio politiką ir jo santykius su arabais. Atrodo, kad šie veikėjai yra smarkiai paveikti dabartinių tragiškų įvykių prie Jordano upės Izraelio okupuotoje arabų žemėje. Prieš arabus, ginančius savo teises, panaudojimas teroro, pakeitė daugelio žydų nusistatymą.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Joseph J. Garszva

Undertaker and Embalmer

HAVEN HILL FUNERAL HOME, INC.

104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418
Telefonas: 846-1970

Pramogų kalendorius

GEGUŽĖS 16 D.

Aido Choro pavasarinis rengimas-koncertas ir balius pagerbimui ilgametės choro vadovės Mildred Stensler įvyks Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. Auka \$6.

Ozone Park, N. Y.

LDS 1 IR 13 KUOPOS NARIAMS

LDS 1 ir 13 kuopos susirinkimai įvyks balandžio 26 d. (pirmadienį), "Laisvės" salėje. Pradžią 2 val. popiet.

Tai bus svarbūs susirinkimai. Turėsime atlikti balsavimus už kandidatus į LDS Centro Valdybą ir taigpi bus rinkimas delegatų į LDS 22-ji Seimą, kuris įvyks 14 metų rugpjūčio 13 ir 14 dienomis, New Yorko mieste.

Prašome visus abiejų kuopų narius dalyvauti susirinkimuose.

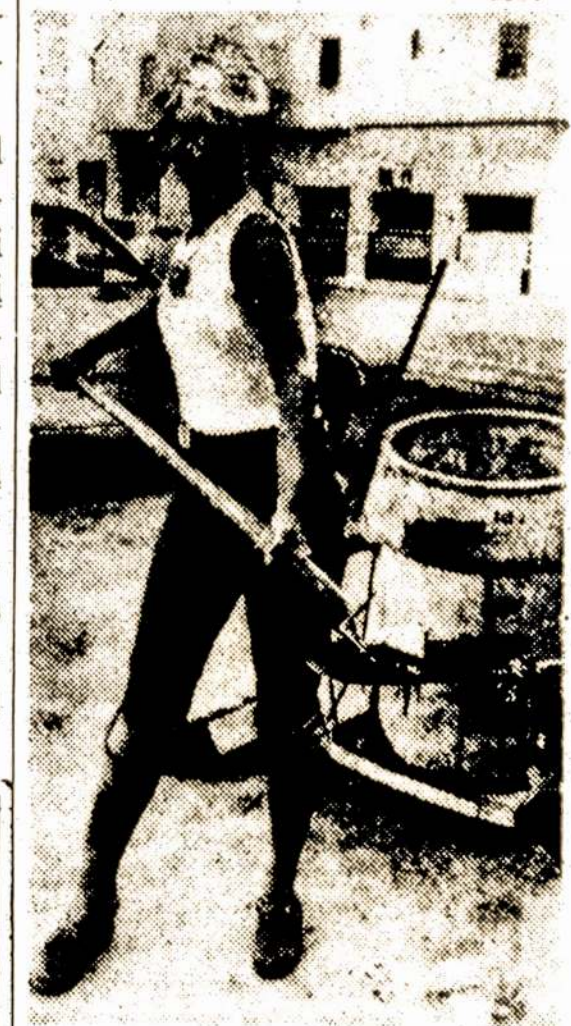
BRIEFS

In The New York Times editorial it says: "A springtime walk on the wild side of Manhattan reveals a proliferation of prostitutes and their pimps, pornographic bookstores and peepshows, a street-corner hustlers stopping passers-by to distribute leaflets calling attention to storefront "massage parlors". The police and courts and correctional institutions, burdened with more serious crimes, have looked the other way..."

An increasing number of white teen-agers are giving birth to illegitimate children. So reports the National Center for Health Statistics.

The Bicentennial exhibition, "The World of Franklin and Jefferson", is a glittering red, white and blue survey of America and its leaders, arts and artifacts, covering the period from the birth of Benjamin Franklin in 1706 through the death of Thomas Jefferson in 1826. "The World of Franklin and Jefferson" had a 1975 tryout in Paris, Warsaw and London, and is now at the Metropolitan Museum of Art for a two-month stay.

Are chubby people more cheerful than others? A study of almost 800 middle-aged people in England shows they suffer from less anxiety and depression.

Martha Darcy

Miami Beach boasts the first female street cleaner, Martha Darcy, 25, who pushes her broom along 8 miles of street a day. Sweeping is sweeping, says Martha, whether it's at home or outdoors. Ilse